

**Apel privind unele modificări ale legislației în vederea implementării
Legii privind testarea integrității profesionale**

Apel adresat Guvernului Republicii Moldova,
Parlamentului Republicii Moldova și
Centrului Național Anticorupție

Chișinău, 16 septembrie 2014

La 23 decembrie 2013, Parlamentul a adoptat Legea nr. 325 privind testarea integrității profesionale (Legea nr. 325). În vara anului 2014, Centrul Național Anticorupție (CNA) a redactat un set de modificări ale unor legi în vederea aducerii în concordanță a legislației cu Legea nr. 325.

Modificările propuse de CNA la o serie de legi speciale, cum ar fi Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și alte legi care se referă la activitatea entităților publice supuse testării integrității profesionale, prevăd introducerea interdicției de angajare în funcții publice a persoanelor care au obținut în ultimii 5 ani rezultatul negativ în cadrul testului de integritate profesională. Această prevedere nu se regăsește în art. 16 al Legii nr. 325, care enumeră consecințele rezultatului negativ al testului de integritate profesională. În cadrul dezbaterilor publice privind modificarea acestui pachet de legi din 5 septembrie 2014, reprezentantul CNA a declarat că această prevedere a fost exclusă din art. 16 al Legii nr. 325 de către Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului pe motiv că îngrădește dreptul la muncă a acestor persoane.

Semnatarii consideră că dreptul la muncă nu este unul absolut. Orice ingerință în acest drept este legală dacă urmărește un scop legitim și dacă măsura luată este proporțională cu acest scop. Scopul introducerii acestei reglementări este lupta împotriva corupției, care este un scop legitim. Îngrădirea dreptului agenților publici care nu au demonstrat o integritate profesională de dreptul de a mai ocupa o funcție publică pe un termen limitat de doar 5 ani este destul de blândă. În situații similare, în alte state aceștia poartă răspundere penală și interdicția pe toată viața de a mai ocupa funcții publice. În plus, potrivit art. 17 al legii nr. 325, sancțiunea disciplinară aplicată de angajator în urma rezultatului negativ al testului poate fi contestată în instanța de judecată, care se va pronunța asupra legalității sancțiunii disciplinare. Prin urmare, limitarea dreptului agenților publici care au picat testul de integritate profesională de a ocupa funcții publice timp de 5 ani este echitabilă și destul de blândă.

Art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 325 prevede că rezultatul pozitiv al testului de integritate profesională poate fi considerat ca motiv suplimentar pentru promovarea agentului public. Organizațiile semnatare consideră că posibilitatea de promovare a agentului public pentru rezultatul pozitiv al testului nu este potrivită, or starea de integritate ar trebui să fie o normalitate, și nu ceva pentru care un agent public ar trebui promovat.

În cadrul dezbaterilor publice privind modificarea acestui pachet de legi din 5 septembrie 2014, reprezentantul CNA a declarat că există propunerea ca Curtea Constituțională să fie exclusă din lista entităților publice ai căror angajați se supun testării integrității profesionale. Semnatarii își exprimă îngrijorarea în acest sens și consideră că excluderea Curții Constituționale contravine scopului adoptării Legii nr. 325. În plus, semnatarii susțin că și membrii Parlamentului și Guvernului ar trebui să fie incluși în această listă. Atât membrii Parlamentului și Guvernului, cât și Curtea Constituțională ar trebui să dea

dovadă de cele mai înalte standarde de integritate profesională. Nesupunerea acestora testării integrității profesionale înseamnă, de fapt, favorizarea unor agenți publici care au atribuții extrem de importante în stat și care sunt în primul rând expuși riscului corupției. Omiterea membrilor Parlamentului, Guvernului și Curții Constituționale din lista agenților publici subiecți ai testării integrității înseamnă lipsa voinței clasei politice de a lupta cu corupția mare și prin aceasta mai degrabă se mimează lupta împotriva corupției.

Chestiunea cu privire la adoptarea acestui set de modificări redactat de CNA în vederea concordării legislației în vigoare cu Legea nr. 325 a figurat de 2 ori pe ordinea de zi a ședințelor de Guvern din 25 și 28 iunie 2014, dar ulterior nu s-au mai regăsit pe agenda ședințelor Cabinetului de Miniștri. Organizațiile semnatare își exprimă îngrijorarea în privința acestor amânări și consideră că aceasta ar putea fi interpretat de societatea civilă ca lipsă de voință politică de a pune în aplicare Legea nr. 325.

La 20 august 2014, Guvernul a adoptat Hotărârea Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare și a Regulamentului privind înființarea Cazierului testării integrității profesionale a agenților publici. Semnatarii își exprimă nedumerirea în legătură cu faptul că, până la acest moment, hotărârea nu a fost publicată în Monitorul Oficial și, prin urmare, încă nu a intrat în vigoare.

Semnatarii solicită:

Guvernului și Parlamentului:

1. Susținerea și adoptarea propunerilor formulate de modificare a proiectului de lege în sensul celor expuse mai sus;
2. Adoptarea setului de modificări propus de CNA în vederea concordării legislației în vigoare cu Legea nr. 325 într-un termen cât mai restrâns, dar care să nu depășească perioada sesiunii Parlamentului de toamnă-iarnă 2014.
3. Guvernului - Publicarea neîntârziată în Monitorul Oficial al RM a Hotărârii de Guvern din 20 august 2014 "Pentru implementarea Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale", prin care au fost adoptate Regulamentul-cadru cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare și Regulamentul cu privire la ținerea și utilizarea cazierului privind integritatea profesională a agenților publici.

Centrului Național de Anticorupție:

Luarea în considerație a propunerilor anterioare parvenite de la mai multe organizații și alianțe de organizații ale societății civile, în special, formularea următoarelor propuneri de modificare a Legii nr. 325:

1. introducerea în art. 16 al Legii nr. 325 a interdicției agenților publici care au obținut rezultat negativ al testului de integritate profesională de a ocupa funcții publice timp de 5 ani în cadrul entităților prevăzute la anexa Legii nr. 325;
2. excluderea prevederii din art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 325 potrivit căreia „rezultatul pozitiv al testului de integritate profesională poate fi considerat ca motiv suplimentar pentru promovarea agentului public”;
3. introducerea în anexa la Legea nr. 325 a membrilor Parlamentului și membrilor Guvernului, fără excluderea Curții Constituționale.

Semnatarii:

- Centrul de Resurse Juridice din Moldova
- Consiliul Național pentru Participare
- Organizațiile semnatare ale Alianței Anticorupție:
 - Agenția pentru Dezvoltare Regională HABITAT
 - Asociația Juriștilor
 - Asociația pentru promovarea Clinicilor Juridice din Republica Moldova
 - Asociația Presei Independente
 - Centrul de apărare a drepturilor pacienților și invalizilor
 - Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului
 - Centrul Pro-Marshall
 - Centrul Tehnologii Informaționale și Analitice în promovarea antreprenorialului
 - Terra 1350
 - Transparency International Moldova
 - Uniunea Juriștilor din Moldova
- Programul Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova

Persoane de contact:

- Sorina MACRINICI, consilier juridic, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, tel.: 022 834 601, 069 62 02 63, email: sorina.macrinici@crjm.org
- Olga BÎTCĂ, președinte al Alianței Anticorupție, consultant, Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului, tel.: 022 212 816, 067 590 619, email: bitcaolga@gmail.com

Cu respect,

Macrinici

Sorina MACRINICI
consilier juridic

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

